

RioTinto

Пројекат „Јадар”

Најважније чињенице

Јул, 2021. године

О пројекту

- Лежиште „Јадар” у западној Србији, у близини града Лознице откривено 2004. године је водећи гринфилд пројекат који припада сектору Рио Тинто Минерали.

- „Јадар” је лежиште литијума и бората светске класе из ког ће се производити, између осталог, литијум-карбонат, који је један од основних материјала неопходних за израду литијум-јонских батерија за хибридне и електричне аутомобиле и батерија за складиштење обновљивих извора енергије.

- Са снажном тржишном основом, укључујући пројектовани двоцифрени раст потражње за литијумом, пројекат „Јадар” у Србији има потенцијал да значајно допринесе транзицији Европе ка будућности са ниским емисијама угљен-диоксида.

- Пројекат „Јадар” развијен је у сарадњи са водећим универзитетима и стручњацима за рударство у Србији и подржава визију Владе Републике Србије да изгради ланац снабдевања електричним возилима светске класе у Србији.

- Рио Тинто је до сада определио 450 милиона америчких долара у завршетак неопходних студија и у детаљна истраживања рудног тела лежишта. Одбор директора Рио Тинта је донео одлуку о даљем инвестирању у висини од 2,4 милијарде америчких долара за развој пројекта, под условом да буду изходована сва релевантна одобрења, дозволе и лиценце.

- Развој пројекта „Јадар” обухвата изградњу подземног рудника са пратећом

Пројекат „Јадар” је јединствено откриће. Литијум високог квалитета откривен је у новом минералу и Србија је једино место у свету где се може наћи сада међународно познат минерал јадарит.

инфраструктуром, укључујући опрему попут камиона на електрични погон, као и изградњу фабрике за прераду руде.

- Следећи кораци су добијање одобрења за експлоатационо поље као и исхођовање свих дозвола и одобрења. То обухвата и одобрење студија процене утицаја на животну средину, које ће бити предмет расправе и консултација јавности. Одобрене Студије процене утицаја на животну средину неопходне су за почетак изградње.

- Изградња би према тренутним плановима требало да почне 2022. године, трајаће око четири године, и представља значајну инвестицију за Србију, уз директне и индиректне економске користи по домаћу економију.

- „Јадар” ће бити развијен као модеран, технолошки напредан рудник, водећи рачуна о животnoj средини, потребама локалне заједнице и биће покретач модернизације српске привреде.

Кључне информације:

Процењени животни век рудника:
40 година

Производи на годишњем нивоу:
- око 58.000 тона литијум-карбоната квалитета погодног за израду батерија;

- 160.000 тона борне киселине (B₂O₃ јединица) и;
- 255.000 тона натријум-сулфата

Производи ће се добијати у прашкастом облику.

Литијум је један од основних материјала неопходних за израду литијум-јонских батерија за хибридне и електричне аутомобиле и батерија за складиштење обновљивих извора енергије, што обезбеђује успостављање баланса у снабдевању и потражњи.

Борна киселина се користи у многим производима за домаћинство као што су детерџенти и козметика, али и у стаклима за мобилне телефоне, соларне панеле и за производњу ђубрива. Такође, игра важну улогу у будућем развоју обновљивих извора енергије као што су ветротурбине.

Натријум-сулфат се користи у текстилној индустрији и производњи детерџента у праху, као и у производњи стакла.

Производња и дистрибуција литијум-карбоната из лежишта „Јадар” биће довољна да подржи производњу преко милион електричних возила која користе батерије јачине 60kWh.

Студија изводљивости

- Студија изводљивости, завршна фаза развоја пројекта напредује по плану и биће завршена до краја 2021. године.

- Тим који окупља више од 100 домаћих стручњака из свих релевантних научних дисциплина, укључујући 40 професора Универзитета у Београду, ради на Студији процене утицаја на животну средину како би се утврдили потенцијални утицаји пројекта и начини за управљање тим утицајима.

- Обављено је укупно 2.000 хемијских тестова и пет независних ревизија којима је потврђена техничка стабилност и изводљивост прераде руде за производњу три производа. Овај приступ довео је до бројних унапређења у процесу производње заједно са унапређењима у делу заштите здравља, безбедности и животне средине.

Студије о процени стања животне средине

- Спровели смо 12 студија и испитали више од 23.000 параметара за анализу земљишта, воде, ваздуха и буке, како бисмо проценили почетно стање животне средине. Све то нам помаже у развоју Студија процене утицаја на животну средину, омогућавајући нам да створимо свеобухватну слику животне средине пре почетка рударства, уз предвиђање утицаја, укључујући кумулативне утицаје будућих активности и дефинисање мера за њихово умањивање и одговорно руковођење.

“Препознајемо да за даљи развој пројекта морамо да саслушамо и поштујемо ставове свих заинтересованих страна. Посвећени смо поштовању највиших еколошких стандарда и изградњи одрживе будућности за заједнице у којима послујемо, блиско сарађујући са Владом Републике Србије.”

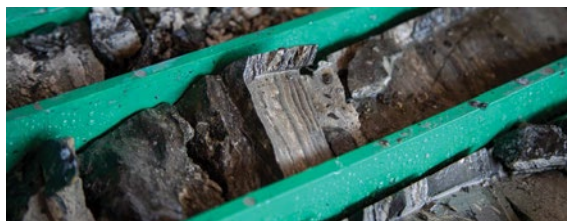
Јакоб Стаусолм, Извршни директор компаније Рио Тинто

Откуп земљишта

- Програм откупа земљишта споводимо у складу са законом Републике Србије, најбољим глобалним праксама и стандардима наше компаније.
- Откуп земљишта је осетљива и важна тема и ми смо посвећени томе да споразуме са власницима спроводимо на транспарентан, отворен и фер начин.
- Наш циљ је да власници од којих откупљујемо земљиште имају исти или бољи квалитет живота у односу на онај који су имали пре пресељења. Наш програм подршке креиран је тако да узима у обзир околности и контекст локалне средине, као и потенцијалне утицаје на квалитет живота, пружајући неопходну подршку осетљивим групама и свима којима је подршка при пресељењу потребна.

Иновације

- Развој пројекта „Јадар” обухвата изградњу подземног рудника са пратећом инфраструктуром, укључујући опрему попут камиона на електрични погон, као и изградњу фабрике за прераду руде за производњу литијум-карбоната квалитета за израду батерија.
- Рио Тинто је развио нову, иновативну технологију за производњу три производа из руде. Глобални тим стручњака развио је тест фабрику у истраживачком центру Рио Тинта у Аустралији како би тестирали нову технологију. До сада је спроведено 2.000 тестова како би се обезбедио оптималан процес прераде руде.

Запошљавања и допринос економији

- „Јадар” представља значајну инвестицију за Србију и има потенцијал да допринесе 1 % директно и 4 % индиректно бруто друштвеном производу, с обзиром на то да ће многе домаће компаније учествовати у изградњи. Рио Тинто је посвећен оснаживању домаћих добављача, како би у наредним деценијама могли да подрже наше индустријске активности. „Јадар” ће такође створити значајне прилике за запошљавање, са планираних 2.100 радних места током фазе изградње, и 1.000 радних места током рада рудника и фабрике.

За више информација о пројекту „Јадар” и сектору Рио Тинто
Минерали контактирајте:

Упити за међународне медије:

David Outhwaite

Главни саветник корпоративних
комуникација, Рио Тинто

T + 44 778 759 7493

E David.Outhwaite@riotinto.com

Упити за локалне медије:

Андреа Радоњић, Главна

саветница за медије и
комуникације пројекта „Јадар”

T + 381 69 8434 050

E Andrea.Radonjic@riotinto.com